

Uvillien mod os. Det har derfor været mig en ublandet Tilfredsstillelse at høre et af de ærede Medlemmer udtale en saa skarp Kritik af Tonen i Hæren, som han har gjort, en saa skarp Kritik, at den endogsaa kaldte den højtærede Konseilspræsident frem til en Maning om ikke at gøre Kritikken alt for stærk. Det var ikke en af vore, der rettede den Kritik; det var mig derfor saa meget mere interessant at høre den. Vi Socialdemokrater ere ude i Landet blevne lagte for Had, fordi vi have gjort det samme i Presse, i Tale og i Ting. Nu er det lyst i Kuld og Køn af et af Regeringspartiets egne Medlemmer, og dette kan kun være os Socialister en Tilfredsstillelse.

Det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. T. Nielsen) sagde i sin Tale noget om, at Socialdemokraterne ønskede at indføre en Tvangsskole. Det ærede Medlem for Præstø Amts 2den Valgkreds (Stauning) svarede ham straks med Henvisning til Socialdemokratiets Program. Det skal jeg ikke gentage; men jeg skal kun sige, at det, Socialdemokratiet ønsker, er ikke at indføre en Tvangsskole, men at tage Tvangen ud af Skolen; jeg tænker her paa det aandelige Omraade. Der bliver fra de Folks Side, der ønske den frie Skole, pukket paa Forældrenes Ret over Barnet, og jeg skal ikke et eneste Øjeblik underkende den Ret. Men jeg mener, den maa ses under to Synsvinkler. Der er et Omraade, hvor Forældrene have absolut og helt Ret, og det er paa det aandelige Omraade. Men der, hvor det drejer sig om de materielle Kundskaber, forekommer det mig, at Samfundet maa have Højhedsret over den kommende Slægt. Det gælder for Samfundet om at skabe en Slægt, der kan tage Arven op efter os, fuldt udrustet med materielle Kundskaber. Det er det, vi Socialdemokrater ønske i vore Krav om at gøre Folkeskolen saa god, som det overhovedet er muligt, og igennem den give Samfundets Børn det bedste, man overhovedet kan give dem. Men vi ønske at give Forældrene fuld Ret paa det aandelige Omraade, og derfor ville vi have Religionen ud af Skolen; den er nemlig Tvang og Tvang og atter Tvang.

Saa skal jeg tillade mig at henvende mig til det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen). Han sagde noget om, at Socialdemokraterne vare ved at blive et revisio-

nistisk Parti; de vare sprungne over den dybe Kløft, man havde talt om der var mellem dem og de andre Partier, idet de havde taget Tanken op om de kooperative Foretagender. Det ærede Medlem tager heri fuldstændig fejl. Jeg vil vende det om og sige, at det er de andre Partier, Socialdemokratiets Modstandere, der igennem deres Arbejde for Fællesforetagender, Andelsforetagender, kooperative Foretagender ere sprungne over Kløften til Socialdemokraterne. Det er det, der har fundet Sted. Socialdemokratiet er Midlet til at naa Socialismen; Socialdemokratiet har forskellige Midler til at naa dette Maal. Vi have Organisationen, og vi have de kooperative Foretagender. Disse ere ikke af Socialdemokratiet blevne tagne op med den Kraft, som det kunde forekomme mange nødvendigt, at det var sket for lang Tid siden, og jeg skal sige af hvilken Grund. Af den Grund, at alle de Bestræbelser, der fra Arbejderbevægelsens Side ere gjorte for at hæve Lønniveauet, ere blevne mødte med en Modbestræbelse for at modvirke, hvad der paa dette Omraade er naaet. Med andre Ord, efterhaanden som Lønnen er bleven hævet for det arbejdende Folk, har Kapitalmagten søgt at finde Midler — har ogsaa fundet dem — til at tage det Udbytte af den Bevægelse, der har fundet Sted i Arbejdernes Kreds i Fortiden, og som vil vedblive ogsaa i Fremtiden. Det er det faktiske Forhold. Vi ere ikke sprungne over nogen Kløft over til de Herrer, men det er de Herrer, der ere sprungne over Kløften til os, og vi Socialdemokrater glæde os derover. Vi sige: Skæld os bare ud, kald os bare Utopister, kald os bare Fantaster, men gennemfør blot hver Dag, der gaar, Socialdemokratiets Ideer, og de arbejde os i Hænderne.

Saa vil jeg gerne tillade mig at sige et Par Ord om Husmandsspørgsmaalet. Der blev af det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Halsted) sagt, at det var ret problematisk, hvad denne Sag havde gavnet, og at det saa ud til, at man